

Nr 16

Utrikesutskottets betänkande i anledning av motioner om erkännande av och upprättande av diplomatiska förbindelser med Tyska demokratiska republiken.

Motionerna

I motionen 1972:22 av herr Hermansson i Stockholm m. fl. (vpk) föreslås "att riksdagen i skrivelse till regeringen hemställer om att denna snarast upprättar diplomatiska förbindelser med Tyska Demokratiska Republiken samt verkar för de båda tyska staternas inträde i Förenta Nationerna".

I motionen 1972:655 av herrar Gadd (s) och Hellström (s) hemställes "att riksdagen som sin mening uttalar att regeringen bör ta initiativ i syfte att upprätta diplomatiska förbindelser med Folkrepubliken Koreas och Tyska Demokratiska Republikens regeringar".

I motionen 1972:938 av herr Olof Johansson i Stockholm m. fl. (c) hemställes "att riksdagen hos Kungl. Maj:t anholder om åtgärder för att erkänna och upprätta diplomatiska förbindelser med Tyska Demokratiska Republiken (DDR)".

Utskottet

I Tysklandsfrågan har under det senaste året gjorts betydande framsteg. 1970 års avtal mellan å ena sidan Förbundsrepubliken Tyskland och å andra sidan Sovjetunionen respektive Polen liksom ett trafikavtal mellan Väst- och Östtyskland har undertecknats och trätt i kraft. Frankrike, Förenta staterna, Sovjetunionen och Storbritannien har träffat en överenskommelse om Västberlin. De fyra stormakterna har dessutom gjort ett gemensamt uttalande innehållande dels en bekräftelse av att de kommer att stödja de två tyska staternas ansökningar om inträde i FN, dels en förklaring om att deras medlemskap i FN inte kommer att beröra de fyra stormakternas rättigheter och ansvar i Tyskland. Slutligen har Förbundsrepubliken Tyskland och Tyska demokratiska republiken den 8 november 1972 paraferat texten till ett fördrag om grunderna för förbindelserna mellan de båda staterna.

Därmed har viktiga resultat uppnåtts på vägen mot avspänning och ökad stabilitet i Centraleuropa på grundval av avstående från våld, respekt för de europeiska efterkrigsgränsernas okränkbarhet, ökad rörelsefrihet för Västberlins befolkning, samarbete mellan de två tyska staterna och fortsatta fyrmaktsrättigheter och -ansvar i avvaktan på ett slutligt fredsfördrag med Tyskland.

Sveriges dröjsmål med erkännandet av Tyska demokratiska republiken

har motiverats av önskemålet att inte försvåra förhandlingarna om de överenskommelser i Tysklandsfrågan som ovan berörts.

Utskottet konstaterar med tillfredsställelse att dessa förhandlingar nu framgångsrikt avslutats, varför inget principiellt hinder återstår för ett svenskt erkännande av Tyska demokratiska republiken.

Enligt utskottets uppfattning bör regeringen inom den närmaste framtiden ta initiativ till förhandlingar om upprättande av diplomatiska förbindelser mellan Sverige och Tyska demokratiska republiken så att erkännande kan ske snarast möjligt. Sverige bör stödja de två tyska staternas ansökan om medlemskap i FN, när ifrågavarande ärende tas upp i FN:s generalförsamling.

Utskottet hemställer

att riksdagen med bifall till motionerna 1972:22, 1972:938 och 1972:655, den sistnämnda i vad avser Tyska demokratiska republiken, som sin mening ger Kungl. Maj:t till känna vad utskottet anfört.

Stockholm den 28 november 1972

På utrikesutskottets vägnar

ARNE GEIJER

Närvarande: herrar Arne Geijer i Stockholm (s), Lange (s), Dahlén (fp), Bengtson i Jönköping (c), Wirmark (fp), Palm (s), Antonsson (c), Turesson (m), Hellström (s), Andersson i Örträsk (s), Korpås (c), Ericson i Örebro (s), Hernelius (m) och Nilsson i Stockholm (s).